

Powiatowy Lekarz Weterynarii ostrzega przed włośnicą u świń i dzików na terenie Powiatu Wągrowiec

W 2013 r. choroba została stwierdzona na terenie Gminy Damasławek w 1 gospodarstwie w miejscowości Piotrkowice u 1 świni i na terenie Gminy Wągrowiec w 1 gospodarstwie w miejscowości Rąbczyn u 2 świń. W kwietniu 2013 r. stwierdzono włośnicę u dzika odstrzelonego w pobliżu miejscowości Raczkowo, Gmina Skoki, następnie w grudniu stwierdzono chorobę u 2 dzików odstrzelonych w pobliżu miejscowości Kakulin, Gmina Skoki, i u 1 dzika odstrzelonego w pobliżu miejscowości Panigródz, Gmina Gołańcz.

Jak wykazały dochodzenia epizootyczne w gospodarstwach hodujących trzodę chlewną prawdopodobnym źródłem choroby, było zjedzenie przez świnię zarażonych włośniami gryzoni.

Od wielu lat choroba stwierdzana jest u dzików odstrzelonych na terenie Powiatów: Nakło, Żnin, Chodzież, Gniezno i Piła.

Na zarażenie włośniami wrażliwe są: świnię, dziki, nutrie, konie, myszy, szczury, dzikie zwierzęta mięsożerne (wilki, lisy, kuny) oraz psy, koty.

Zarażenie następuje po spożyciu mięsa, w którym znajdują się żywe larwy włośni. Człowiek zaraża się przez spożycie zarażonego mięsa np. świni domowej, a świnia zjadając np. zarażone nicieniem myszy lub szczury. Solenie, peklowanie, wędzenie mięsa nie zabija pasożyta. Źródłem zarażenia jest więc zazwyczaj mięso niedostatecznie długo gotowane.

Po spożyciu zarażonego mięsa sok żołądkowy rozpuszcza otoczkę, a oswobodzona larwa włośnia przedostaje się do jelita cienkiego i tam wnika do kosmków błony śluzowej, gdzie osiąga dojrzałość płciową. Po zapłodnieniu samice rodzą żywe larwy, które przenikają do naczyń chłonnych i krwionośnych organizmu człowieka. Później z prądem krwi lub chłonki roznoszone są po całym jego ciele. Larwy osiedlają się w mięśniach poprzecznie prążkowanych, skręcają się i otorbiają. Otorbione larwy nie tracą żywotności latami. Cykl rozwojowy włośnia krętego odbywa się w całości w jednym gospodarzu (żywicielu).

Objawy włośnicy u człowieka

Okres wylęgania choroby waha się od jednego do kilku dni od chwili spożycia zarażonego pokarmu. Przebieg choroby, a tym samym pojawienie się oraz intensywność objawów chorobowych, zależy od liczby larw zarażających człowieka, jego wieku i indywidualnej podatności na zarażenie. W rozwoju choroby występują trzy fazy: jelitowa, mięśniowa oraz zdrowienia; rzadziej następuje śmierć. Pierwsze objawy ze strony przewodu pokarmowego pojawiają się po około 30 – 32 godzinach po zarażeniu i są następstwem penetracji samic włośnia do śluzówki jelit. Charakteryzują się one wymiotami, bólem brzucha, biegunką, gorączką i obrzękiem twarzy. Następne objawy pojawiają się po 2 – 8 tygodniach o zjedzeniu pokarmu zawierającego larwy włośni. Charakterystycznym objawem jest obrzęk powiek i tkanki oczodołowej, bóle mięśniowe, bóle i zawroty głowy, gorączka i ogólne osłabienie, trudności oddechowe, eozynofilia i leukocytoza. W łagodnych przypadkach większość objawów ustępuje po kilku miesiącach.

Postępowanie i zapobieganie zarażeniu

Należy obowiązkowo badać mięso świń, dzików, nutrii, koni w kierunku włośni. Ważną rolę w profilaktyce choroby odgrywa deratyzacja.

*Powiatowy Lekarz Weterynarii
w Wągrowcu
Elżbieta Misiek*